

K HARMONIZÁCIÍ PROFESIJNÝCH KOMPETENCIÍ VO VNÚTROZEMSKÉJ VODNEJ DOPRAVE

HARMONIZATION OF PROFESSIONAL COMPETENCES IN THE INLAND WATER TRANSPORT

Jarmila Sosedová¹, Andrea Galieriková²

Anotace: Nedostatok kvalifikovaných pracovných síl je jednou z najväčších hrozieb pre udržateľnosť a rozvoj vnútrozemskej vodnej dopravy. V dôsledku uvedomenia si dôležitosti situácie vzniká potreba koordinovaného úsilia zo strany všetkých zúčastnených strán tohto priemyselného odvetvia, Európskeho spoločenstva, riečnych komisií, členských štátov i ďalších zodpovedných strán. Zjednodušenie a harmonizovanie legislatívy v oblasti kompetencií, vzdelávania a kvalifikácie, vrátane ich vzájomného uznávania prostredníctvom prijatia Smernice (EÚ) 2017/2397 môže byť ďalším krokom v procese zlepšovania mobility a atraktívnosti vnútrozemskej vodnej dopravy.

Kľúčová slova: kompetencie, odborná spôsobilosť, kvalifikácia, vodná doprava

Summary: The lack of skilled labor is one of the greatest threats to the sustainability and development of inland waterway transport. Currently, there is a necessity for coordinated efforts by all stakeholders of the industry, the European Community, River Commissions, the Member States and other responsible parties. Simplifying and harmonizing legislation on competences, education and skills, including their mutual recognition through the adoption of Directive (EU) 2017/2397, can be a further step in the process of improving the mobility and attractiveness of inland waterway transport.

Key words: professional competency, competence, qualification, water transport

ÚVOD

Základným právnym nástrojom upravujúcim kvalifikačné požiadavky členov lodných posádok plavidiel vnútrozemskej plavby sú dokumenty vydané z pozície Európskej únie. Vzhľadom na to, že v podmienkach vnútrozemskej vodnej dopravy na transeurópskej vodnej magistrále Rýn–Mohan–Dunaj jestvuje (z hľadiska historického i z hľadiska zaužívaných tradícií) dvojité režim plavby, legislatívne i organizačne upravovaný z pozície príslušných riečnych komisií – Centrálnej komisie pre plavbu po Rýne (CCNR) a Dunajskej komisie (CD) – je i miera transponovania príslušných dokumentov EÚ z tejto problematiky do národnej

---

¹ doc. Ing. Jarmila Sosedová, PhD. Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov, Katedra vodnej dopravy, Univerzitná 1, 010 26 Žilina, Tel.: +421 915 970 870,
E-mail: jarmila.sosedova@fpedas.uniza.sk

² Ing. Andrea Galieriková, PhD. Žilinská univerzita v Žiline, Fakulta prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov, Katedra vodnej dopravy, Univerzitná 1, 010 26 Žilina, Tel.: +421 915 970 870,
E-mail: andrea.galierikova@fpedas.uniza.sk

legislatívy niektorých štátov rôzna. V tomto zmysle možno konštatovať, že nie je v plnej miere harmonizovaná, resp. unifikovaná a prevláda orientácia buď na predpisy a nariadenia CCNR alebo na odporúčania vydávané z pozície CD (2). K určitému posunu v rámci tohto duálneho režimu plavby dochádza až prijatím Smernice (EÚ) 2017/2397 z 12. decembra 2017 o uznávaní odborných kvalifikácií v oblasti vnútrozemskej plavby (15), ambíciou ktorej je stanoviť harmonizovaný systém uznávania kvalifikácií platný pre všetkých členov posádky plavidla pracujúcich na vnútrozemských vodných cestách v Európskej únii, ktoré im umožňujú pôsobiť v celej EÚ. Jej cieľom je odstrániť prekážky mobility pracovnej sily, zvýšiť bezpečnosť, rozvíjať zručnosti a zamestnateľnosť mladých ľudí a ponúkať lepšie kariérne vyhliadky pre všetkých členov posádky, ako aj zjednodušiť prechod skúsených pracovníkov z iných sektorov.

1. IDEOVÝ ZÁMER A ROZSAH PÔSOBNOSTI

V hodnotiacej štúdii, ktorú v roku 2014 uskutočnila Európska Komisia, sa zdôraznila skutočnosť, že obmedzenie rozsahu pôsobnosti Smernice Rady 91/672/EHS zo 16. decembra 1991 o vzájomnom uznávaní kapitánskych osvedčení pre prepravu tovaru a cestujúcich vnútrozemskou vodnou dopravou, vydávaných jednotlivými štátmi a Smernice Rady 96/50/ES z 23. júla 1996 o zosúladiení podmienok pre získanie kapitánskych osvedčení vydávaných jednotlivými štátmi pre nákladnú a osobnú dopravu tovaru a osôb po vnútrozemských vodných cestách v Spoločenstve na lodných kapitánov a neexistencia automatického uznávania preukazov odborných spôsobilostí lodných kapitánov vydaných v súlade s uvedenými smernicami na Rýne obmedzujú mobilitu členov posádky plavidla v sektore vnútrozemskej plavby (13) (14).

Smernicou (EÚ) 2017/2397 z 12. decembra 2017 o uznávaní odborných kvalifikácií v oblasti vnútrozemskej plavby sa zavádza harmonizovaný systém osvedčovania a uznávania odborných kvalifikácií osôb prevádzkujúcich plavidlá na vnútrozemských vodných cestách. Tento systém umožňuje držiteľom preukazov pôsobiť v rámci celej Európy, pričom harmonizovaný systém sa teraz vzťahuje aj na Rýn (15), ktorý bol vyňatý z rozsahu pôsobnosti smernice 91/672/EHS a smernice 96/50/ES, ktoré sa týmto právnym predpisom zrušujú s účinnosťou od 17. januára 2022. Na požiadavky na členov posádok plavidiel prevádzkovaných na Rýne sa nevzťahuje pôsobnosť smerníc 91/672/EHS a 96/50/ES a CCNR ich stanovila podľa nariadení pre členov posádky plavidiel plávajúcich po Rýne. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií sa uplatňuje na iné povolania v sektore vnútrozemskej vodnej dopravy než na povolanie lodný kapitán. Vzájomné uznávanie diplomov a osvedčení podľa smernice 2005/36/ES však nie je úplne prispôbené pravidelným a častým cezhraničným činnostiam vykonávaným v prípade povolání v sektore vnútrozemskej vodnej dopravy, a to najmä na vnútrozemských vodných cestách prepojených s vnútrozemskými vodnými cestami iného členského štátu (4).

2. KOMPETENCIE VO VNÚTROZEMSKÉJ VODNEJ DOPRAVE A ICH PREUKAZOVANIE

2.1 Odborná spôsobilosť

Na zjednodušenie mobility, zaistenie bezpečnosti plavby, zabezpečenie ochrany ľudského života a životného prostredia je nevyhnutné v prípade členov posádky plavidla, a najmä osôb zasahujúcich v núdzových situáciách na palubách osobných lodí a osôb poverených dopĺňaním paliva do plavidiel používajúcich skvapalnený zemný plyn ako palivo, aby boli držiteľmi preukazov, ktoré potvrdzujú ich odbornú spôsobilosť. Na účely účinného presadzovania by mali mať tieto preukazy odbornej spôsobilosti pri výkone svojho povolania pri sebe. Platí to aj pre mladých ľudí, v prípade ktorých je dôležité, aby sa ich bezpečnosť a zdravie pri práci chránili v súlade so Smernicou Rady 94/33/ES z 22. júna 1994 o ochrane mladých ľudí pri práci.

Športová alebo rekreačná plavba, prevádzka prevozných lodí, ktoré sa nepohybujú samostatne a prevádzka plavidiel ozbrojených síl alebo záchranných zložiek sú činnosti, ktoré si nevyžadujú odborné spôsobilosti podobné odborným spôsobilostiam vyžadovaným pre profesionálnu plavbu na účel prepravy nákladu a osôb. Na osoby vykonávajúce takéto činnosti by sa táto smernica preto nemala vzťahovať.

Lodní kapitáni, ktorí vedú plavidlá za okolností, ktoré predstavujú osobitné riziko pre bezpečnosť, by mali byť držiteľmi osobitných povolení, najmä v prípade vedenia napr. veľkých zostáv plavidiel, vedenia plavidiel používajúcich skvapalnený zemný plyn ako palivo, vedenia plavidiel za zníženej viditeľnosti, vedenia plavidiel po vnútrozemských vodných cestách námorného charakteru alebo vedenia plavidiel po vodných cestách, ktoré predstavujú špecifické riziká pre plavbu. Na účely získania takéhoto povolenia by sa od lodných kapitánov malo vyžadovať, aby preukázali dodatočné osobitné odborné spôsobilosti.

Na zaistenie bezpečnosti plavby by členské štáty mali určiť vnútrozemské vodné cesty námorného charakteru v súlade s harmonizovanými kritériami. Požiadavky týkajúce sa odbornej spôsobilosti na plavbu po týchto vodných cestách by sa mali stanoviť na úrovni Únie. Bez zbytočného obmedzenia mobility lodných kapitánov by členské štáty mali mať v prípade, že je to potrebné na zaistenie bezpečnosti plavby a v prípade potreby v spolupráci s príslušnou európskou riečnou komisiou tiež možnosť určiť vodné cesty, ktoré predstavujú špecifické riziká pre plavbu v súlade s harmonizovanými kritériami a postupmi podľa tejto smernice. V takých prípadoch by sa príslušné požiadavky týkajúce sa odbornej spôsobilosti mali stanoviť na úrovni členských štátov.

S cieľom prispieť k mobilite osôb zapojených do prevádzky plavidiel v celej Únii a vzhľadom na to, že všetky preukazy odborných spôsobilostí, služobné lodnícke knižky a lodné denníky vydávané v súlade s touto smernicou by mali spĺňať požadované minimálne normy vo väzbe na harmonizované kritériá, členské štáty by mali uznávať odborné spôsobilosti osvedčené v súlade s touto smernicou. Držitelia takýchto odborných spôsobilostí by preto mali byť schopní vykonávať svoje povolanie na všetkých vnútrozemských vodných cestách Únie.

Vzhľadom na neexistenciu cezhraničných činností na určitých vnútroštátnych vnútrozemských vodných cestách a v záujme zníženia nákladov by členské štáty mali mať

možnosť stanoviť, že preukazy odborných spôsobilostí Únie nie sú povinné na vnútroštátnych vnútrozemských vodných cestách, ktoré nie sú prepojené so splavnými vnútrozemskými vodnými cestami iného členského štátu. Preukazy Únie by však mali umožniť prístup k plavebným činnostiam na týchto neprepojených vodných cestách.

2.2 Vzájomné uznávanie dokladov

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií sa aj naďalej uplatní na členov posádky plavidla, ktorí sú oslobodení od povinnosti byť držiteľom preukazu odbornej spôsobilosti Únie vydaného v súlade s touto smernicou a tiež sa aj naďalej uplatní na odborné spôsobilosti pre vnútrozemskú vodnú dopravu, na ktoré sa nevzťahuje táto nová smernica.

Je dôležité, aby odvetvie vnútrozemskej vodnej dopravy dokázalo ponúkať programy zamerané na udržanie osôb vo veku nad 50 rokov a zároveň na zlepšovanie zručností a zamestnateľnosti mladých ľudí.

Komisia by mala zabezpečiť rovnaké podmienky všetkým členom posádky plavidla, ktorí vykonávajú svoju činnosť v Únii a mala by zastaviť akýkoľvek trend znižovania miezd, ako aj akúkoľvek diskrimináciu založenú na štátnej príslušnosti, mieste pobytu alebo vlajkovom štáte registrácie.

Vzhľadom na zavedenú spoluprácu medzi Úniou a CCNR (od roku 2003), ktorá vyústila k vytvoreniu Európskeho výboru pre vypracovanie noriem v oblasti vnútrozemskej plavby (CESNI) s cieľom zefektívniť právne rámce upravujúce odborné spôsobilosti v Európe, by mali preukazy odbornej spôsobilosti, služobné lodnícke knižky a lodné denníky vydané v súlade s nariadeniami pre členov posádky plavidiel plávajúcich po Rýne, ktorými sa stanovujú požiadavky totožné s požiadavkami tejto smernice, platiť na všetkých vnútrozemských vodných cestách Únie. Takéto preukazy odbornej spôsobilosti, služobné lodnícke knižky a lodné denníky vydávané tretími krajinami by Únia mala uznať pod podmienkou reciprocity.

V tomto kontexte je dôležité, aby zamestnávateľia uplatňovali sociálne a pracovné právo toho ktorého členského štátu pri zamestnávaní členov posádky plavidla v Únii, ktorí sú držiteľmi preukazov odbornej spôsobilosti, služobných lodníckych knižiek a lodných denníkov vydanými tretími krajinami a boli uznané zodpovednými orgánmi v Únii.

2.3 Kvalifikačný normatív

Členské štáty by mali vydávať preukazy odbornej spôsobilosti len osobám, ktoré spĺňajú požiadavky na minimálnu úroveň odbornej spôsobilosti, minimálny vek, zdravotnú spôsobilosť a absolvovanú plavebnú prax, ktorá sa vyžaduje na získanie špecifickej kvalifikácie.

Je nevyhnutné, aby Komisia a členské štáty podporovali mladých ľudí v ich úsilí získať odbornú spôsobilosť v oblasti vnútrozemskej plavby a v tejto súvislosti stanovili konkrétne opatrenia na podporu činností sociálnych partnerov.

Na zabezpečenie vzájomného uznávania odborných spôsobilostí by sa preukazy odbornej spôsobilosti mali zakladať na odbornej spôsobilosti potrebnej na prevádzku plavidla. To znamená, že členské štáty by mali zabezpečiť, aby osoby, ktorým sú vydané preukazy odbornej spôsobilosti mali príslušnú minimálnu úroveň odbornej spôsobilosti overenú primeraným posúdením. Takéto posúdenia by mohli mať formu administratívneho preskúmania alebo by

mohli byť súčasťou schválených výcvikových programov vykonávaných v súlade so spoločnými normami tak, aby bola zabezpečená porovnateľná minimálna úroveň odbornej spôsobilosti vo všetkých členských štátoch pre viaceré kvalifikácie.

Lodní kapitáni by mali byť schopní pri plavbe po vnútrozemských vodných cestách Únie uplatňovať vedomosti o pravidlách premávky na vnútrozemských vodných cestách, ako napríklad Európske pravidlá pre plavbu na vnútrozemských vodných cestách (CEVNI) alebo ďalšie relevantné dopravné predpisy. Obdobnú spôsobilosť by mali preukázať i členovia lodnej posádky v súlade s právnymi predpismi Únie, vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo osobitnými predpismi dohodnutými na regionálnej úrovni, ako napríklad v nariadeniach pre členov posádky plavidiel plávajúcich po Rýne.

Vzhľadom na zodpovednosť za bezpečnosť pri vykonávaní povolania lodného kapitána je pri plavbe pomocou radaru, pri dopĺňaní paliva do plavidiel používajúcich skvapalnený zemný plyn ako palivo alebo pri plavbe plavidlami používajúcimi skvapalnený zemný plyn ako palivo potrebné overiť, a to prostredníctvom praktických skúšok, či bola účinne dosiahnutá požadovaná úroveň odbornej spôsobilosti. Takéto praktické skúšky by sa mohli vykonávať s použitím schválených simulátorov v záujme ďalšieho uľahčenia hodnotenia odbornej spôsobilosti (2) (5).

Na zaistenie bezpečnosti vnútrozemskej plavby sú taktiež nevyhnutné zručnosti na obsluhu palubného rádiového systému. Je potrebné, aby členské štáty nabádali každého člena posádky plavidla, ktorý by prípadne musel viesť plavidlo, na absolvovanie výcviku a získanie osvedčenia na prevádzku takýchto rádiových systémov. Pre lodných kapitánov a kormidelníkov by takýto výcvik a osvedčenie mali byť povinné.

3. SYSTÉM VZDELÁVANIA A VÝCVIKU

Na posúdenie požadovaných kompetencií na preukázanie príslušnej odbornej spôsobilosti lodného kapitána alebo člena posádky plavidla vnútrozemskej plavby slúžia výcvikové programy. Schvaľovanie výcvikových programov je potrebné na overenie skutočnosti, či sú tieto programy v súlade so spoločnými minimálnymi požiadavkami. Takýto súlad umožňuje odstrániť zbytočné prekážky pri nástupe do povolania a zabraňuje tomu, aby sa osobám, ktoré už počas svojej odbornej prípravy získali potrebné zručnosti, ukladali ďalšie skúšky. Existencia schválených výcvikových programov by mohla takisto uľahčiť nástup pracovníkov s predchádzajúcou praxou z iných sektorov do povolania v sektore vnútrozemskej plavby, pretože by mohli využívať špecifické výcvikové programy, ktoré prihliadajú na odbornú spôsobilosť, ktoré už nadobudli.

Čas plavby (plavebná prax) by sa mal overiť prostredníctvom potvrdených údajov v služobných lodníckych knižkách. Aby bolo možné takéto overenie uskutočniť, členské štáty by mali vydávať služobné lodnícke knižky a lodné denníky a zabezpečiť, aby sa v lodných denníkoch uvádzal záznam o plavbách lode.

Členské štáty zabezpečia, aby členovia posádky plavidla žiadajúci o preukázanie odbornej spôsobilosti Únie zároveň preukázali svoju zdravotnú spôsobilosť tým, že príslušnému orgánu predložia platné lekárske posudky o zdravotnej spôsobilosti vydané lekárom povereným príslušným orgánom, a to po úspešnom absolvovaní preskúmania zdravotnej spôsobilosti.

4. ELEKTRONICKÝ SYSTÉM VÝMENY INFORMÁCIÍ

S cieľom prispieť k efektívnej správe preukazov odbornej spôsobilosti by členské štáty mali určiť príslušné orgány zodpovedné za realizáciu tejto smernice a vytvoriť registre na zaznamenávanie údajov o preukazoch odbornej spôsobilosti, služobných lodníckych knižkách a lodných denníkoch.

So zámerom uľahčiť výmenu informácií medzi členskými štátmi a Komisiou na účely vykonávania, presadzovania a hodnotenia tejto smernice, ako aj na štatistické účely, na zachovanie bezpečnosti a na zjednodušenie plavby, by členské štáty mali tieto informácie, vrátane údajov o preukazoch odbornej spôsobilosti, služobných lodníckych knižkách a lodných denníkoch, zaznamenávať ich vloženíím do databázy spravovanej Komisiou. Komisia by mala pri spravovaní tejto databázy náležite rešpektovať zásady ochrany osobných údajov.

V záujme ďalšej modernizácie odvetvia vnútrozemskej vodnej dopravy a znižovania administratívneho zaťaženia, ako aj v záujme súčasného zabezpečenia toho, aby boli doklady menej náchylné na falšovanie, by mala Komisia s ohľadom na zásadu lepšej regulácie zväziť preskúmanie možnosti nahradiť papierové verzie preukazov odbornej spôsobilosti Únie, služobných lodníckych knižiek a lodných denníkov elektronickými nástrojmi, ako sú elektronické profesijné preukazy a elektronické lodné doklady a prijať jednotné vzory týchto dokumentov.

S cieľom stanoviť minimálne harmonizované normy pre osvedčovanie odborných spôsobilostí a zjednodušiť výmenu informácií medzi členskými štátmi a vykonávanie, monitorovanie a hodnotenie tejto smernice Komisiou by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, pokiaľ ide o stanovovanie noriem odbornej spôsobilosti, noriem pre zdravotnú spôsobilosť, noriem pre praktické skúšky, noriem pre schvaľovanie simulátorov a noriem určujúcich charakteristické vlastnosti a podmienky využívania databázy spravovanej Komisiou na účely uchovávanía kópie kľúčových údajov týkajúcich sa preukazov odbornej spôsobilosti Únie, služobných lodníckych knižiek, lodných denníkov a uznaných dokladov (3).

Prechodnými opatreniami by sa mal vyriešiť nielen problém preukazov vydávaných lodným kapitánom v súlade so smernicou 96/50/ES, nariadeniami pre členov posádky plavidiel plávajúcich po Rýne alebo určitými vnútroštátnymi právnymi predpismi, ale tiež problém preukazov vydávaných pre ostatné kategórie členov posádky plavidla, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice. Uvedené opatrenia by mali v čo najväčšej možnej miere zabezpečiť zachovanie už predtým získaných oprávnení a mali by odborne spôsobilým členom posádky plavidla poskytovať primeraný čas na požiadanie o preukaz odbornej spôsobilosti Únie. Uvedené opatrenia by preto mali stanoviť primerané obdobie, počas ktorého sa tieto preukazy môžu naďalej používať na vnútrozemských vodných cestách Únie, pre ktoré boli platné pred uplynutím lehoty na transpozíciu. Uvedené opatrenia by tiež pre všetky tieto preukazy mali zabezpečiť systém prechodu na nové pravidlá, a to najmä v prípade, že ide o plavby miestneho významu.

ZÁVER

Smernicou sa zavádza harmonizovaný systém osvedčovania a uznávania odborných kvalifikácií osôb prevádzkujúcich plavidlá na vnútrozemských vodných cestách, čo držiteľom preukazov umožňuje pôsobiť v celej Európe. Harmonizovaný systém sa teraz vzťahuje aj na Rýn, ktorý bol vyňatý z rozsahu pôsobnosti smernice 91/672/EHS a smernice 96/50/ES, ktoré sa týmto právnym predpisom zrušujú s účinnosťou od 17. januára 2022. Systém sa vzťahuje na členov posádky plavidla, odborníkov na skvapalnený zemný plyn a odborníkov na prepravu cestujúcich pracujúcich osobných lodiach a na iných plavidlách s dĺžkou najmenej 20 m (ako aj na určitých iných osobitných typoch plavidiel) okrem prípadov, keď ide o športovú alebo rekreačnú plavbu alebo keď sa tieto osoby podieľajú na prevádzke plavidiel ozbrojených síl alebo záchranného zboru.

Smernicou sa stanovujú minimálne požiadavky týkajúce sa veku, administratívneho súladu, odbornej spôsobilosti a času plavby pre rôzne kvalifikácie. Takisto podľa nej musia všetci členovia posádky plavidla spĺňať určité normy pre zdravotnú spôsobilosť.

Smernica zohľadňuje rôzne charakteristiky krajín EÚ tým, že umožňuje výnimky z niektorých opatrení. To sa týka najmä vodných ciest, ktoré nie sú prepojené s vodnými cestami iných krajín EÚ a krajín, v ktorých je vnútrozemská plavba iba sezónna alebo v ktorých je veľmi zriedkavou činnosťou. V každom prípade všetky krajiny EÚ so splavnými vnútrozemskými vodnými cestami musia prijať nevyhnutné opatrenia na zavedenie systému uznávania preukazov, ktorý je predmetom smernice pre tieto vodné cesty.

Preukazy odbornej spôsobilosti Únie, služobné lodnícke knižky a lodné denníky vydávané príslušnými orgánmi sú platné na všetkých vnútrozemských vodných cestách v EÚ. Preukazy vydané v súlade s nariadeniami pre členov posádky plavidiel plávajúcich na Rýne, ktorými sa stanovujú požiadavky totožné s požiadavkami tejto smernice, sú takisto platné na všetkých vodných cestách Únie. Ktorákoľvek krajina mimo EÚ môže Európskej Komisii predložiť žiadosť o uznanie preukazov, služobných lodníckych knižiek alebo lodných denníkov vydaných orgánmi tejto krajiny. Komisia každých osem rokov preskúma, či je systém osvedčovania v tretej krajine v súlade s touto smernicou.

Každá krajina EÚ by mala zabezpečiť, aby osoby, ktorým sú vydané preukazy odbornej spôsobilosti, mali príslušnú minimálnu úroveň odbornej spôsobilosti overenú posúdením. Posúdenie môže prebehnúť ako administratívna skúška alebo ako súčasť schváleného výcvikového programu. Možnosť skúšania na simulátoroch je jednou z moderných novínok smernice.

V smernici sa stanovujú objektívne a transparentné kritériá na určenie vnútrozemských vodných ciest so špecifickými rizikami zo strany krajín EÚ, ako aj na klasifikáciu vnútrozemských vodných ciest námorného charakteru.

Smernica umožňuje vytvárať informačný systém na uľahčenie výmeny údajov o preukazoch odbornej spôsobilosti, služobných lodníckych knižkách a lodných denníkoch medzi orgánmi poverenými vykonávaním a presadzovaním smernice.

Ustanovenia smernice sa uplatňujú od 16. januára 2018 a do vnútroštátnych právnych predpisov krajín EÚ majú byť transponované do 17. januára 2022.

Harmonizácia právnych predpisov v oblasti odborných spôsobilostí vo vnútrozemskej plavbe v Európe je podporená úzkou spoluprácou medzi Úniou, CCNR a Európskym výborom pre vypracovanie noriem v oblasti vnútrozemskej plavby (CESNI), ktorý je otvorený pre odborníkov zo všetkých členských štátov, vypracúva normy v oblasti vnútrozemskej plavby, vrátane kvalifikačných noriem. Európske riečne komisie, príslušné medzinárodné organizácie, sociálni partneri a profesijné združenia by sa mali v plnej miere zapájať do navrhovania a vypracúvania noriem prostredníctvom CESNI.

POUŽITÁ LITERATÚRA

- (1) GALIERIKOVÁ, A., SOSEDOVÁ, J.: Prostriedky na monitorovanie nákladu o vnútrozemskej doprave SR. In: *Perner's Contacts – elektronický časopis o technológii, technice a logistice v doprave*, Pardubice: Univerzita Pardubice – Dopravní fakulta Jana Pernera, ročník 13, číslo I., 2018, s. 21 – 30, ISSN 1801–674X.
- (2) LEDNICKÝ, M., SOSEDOVÁ, J.: K problematike odbornej spôsobilosti členov posádky plavidla. In: *Dopravné noviny TRANSPORT – dvojtyždenník pre dopravu, zasielateľstvo, logistiku a veľkoobchod*. Bratislava: LUXUR – vydavateľstvo v spolupráci s MDPT SR, 2/2005, s. 30 – 31, ISSN 1335–7433.
- (3) LEDNICKÝ, M., SOSEDOVÁ, J., ŠLESINGER, J.: Telematika v budúcnosti vzdelávania vo vodnej doprave. In: *Mezinárodní Masarykova konference pro doktorandy a mladé vědecké pracovníky, sborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference*, Hradec Králové: 12. – 16. prosince 2011, s. 2493 – 2499, ISBN 978–80–904877–7–2.
- (4) LEDNICKÝ, M., SOSEDOVÁ, J., JURKOVIČ, M.: K problematike vzdelávacieho normatívu pre vodnú dopravu. In: *Perner's Contacts – elektronický časopis o technológii, technice a logistice v doprave*, Univerzita Pardubice – Dopravní fakulta Jana Pernera, ročník 7, číslo III., 2012, s. 185 – 196, ISSN 1801–674X.
- (5) LEDNICKÝ, M., ŠLESINGER, J., SOSEDOVÁ, J.: K podpore rozvoja systému vzdelávania a odbornej prípravy pracovníkov pre vodnú dopravu. In: *Doprava a spoje – elektronický časopis Fakulty prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov*, Žilina 2010, 1/2010, s. 140–148, ISSN 1336–7676.
- (6) SOSEDOVÁ, J.: Odborná zpusobilost posádek: Nebylo vhodnější přijmout předpisy rýnské plavby? In: *DOPRAVNÍ NOVINY – týdeník pro dopravu a logistiku*, číslo 5/2005, ročník XIV, Praha: České dopravní vydavatelství s.r.o., s. 3, ISSN 1210–1141.
- (7) SOSEDOVÁ, J.: Zdatność fachowa załogi pokładowej na statku żeglugi śródlądowej w Republice Słowackiej. In: *Miedzynarodowa konferencja naukowa*, Szczecin: Akademia morską w Szczecinie, Wydział inżynierijno – ekonomiczny transportu Szczecin, 2005, s. 243 – 248, ISBN 83–89901–04–8.
- (8) SOSEDOVÁ, J.: Kvalifikačné predpoklady členov posádky plavidla vnútrozemskej vodnej dopravy. In: *Zborník príspevkov z konferencie s medzinárodnou účasťou a s podporou Európskej Komisie projektom FP 6 SurfTrans – XXIII*. Piešťany: Plavebné dni, 12. – 14. 9 2005, Vydal Slovenský plavebný kongres Bratislava, 2005, s. 160 – 170.

- (9) SOSEDOVÁ, J.: Harmonizácia vzdelávania a výcviku vo vnútrozemskej plavbe. In: *Transport: top magazín o motorizme, doprave, zasielateľstve a logistike*, 2010. roč. 12, č. 12, s. 74–75, ISSN 1335-7433.
- (10) SOSEDOVÁ, J., ŠLESINGER, J.: Projektová podpora a nové trendy v systéme vzdelávania odborníkov pre vnútrozemskú plavbu. In: *LOGISTICKÝ MONITOR – internetové noviny pre rozvoj logistiky na Slovensku*, 2010, 4 s., ISSN 1336 – 5851.
- (11) NAIADES I (Navigation and Inland Waterway Action and Development in Europe) – Integrovaný európsky akčný program pre vnútrozemskú vodnú dopravu, 2006.
- (12) NAIADES II (Towards quality waterway transport). Európska Komisia. 2013
- (13) Smernica Rady 91/672/EHS zo 16. decembra 1991 o vzájomnom uznávaní kapitánských osvedčení pre prepravu tovaru a cestujúcich vnútrozemskou vodnou dopravou, vydávaných jednotlivými štátmi.
- (14) Smernica Rady 96/50/ES z 23. júla 1996 o zosúladení podmienok pre získanie kapitánských osvedčení vydávaných jednotlivými štátmi pre nákladnú a osobnú dopravu tovaru a osôb po vnútrozemských vodných cestách v Spoločenstve.
- (15) Smernica (EÚ) 2017/2397 z 12. decembra 2017 o uznávaní odborných kvalifikácií v oblasti vnútrozemskej plavby.
- (16) Smernica Rady 94/33/ES z 22. júna 1994 o ochrane mladých ľudí pri práci.
- (17) Udržujte Európu v pohybe – trvalo udržateľná mobilita pre náš kontinent, 2006